

Zakatolás a vonat ellen

Aki szokott vonatozni, tudja, hogy a magyar gyorsvonatokon, expresszben elképesztő fűtési állapotok uralkodnak. A fülkékben olyan meleg van, mintha legalábbis az Északi-sarkra igyekezne a szerelvény. Ráadásul a fűtőtestek (atoplenyije) az ülések alatt helyezkednek el, s fölforrósítják a műbőrhuzaot.

Arról talán nem is beszélünk, hogy a szabályozó nem működik, sőt kikapcsolni se lehet a tomboló kályhát.

Többször latolgattam már, hogy vajon hány forinttal lehetne olcsóbb a vonatjegy, ha megspórolnák a fölös energia árát. A megfelelő MÁV-alkalmazottjait azonban soha nem jutottam el, csak a büféig. Itt általában elviselhető hőmérséklet uralkodik, ráadásul fölforrósodott testünket hideg sörral, vagy üdítővel hűsítjük. Az

Utasellátó vonatbüfé — melyek csak gyorsvonatokon üzemelnek, ott sem mindegyiken — I. osztályú kategóriába tartoznak. Egy könnyű rántotta három tojásból 48 forint, ugyanennyi egy pár virsli. Sonka tojással 58 forint, épp mint a legolcsóbb sör. Nyilván arra gondoltak, hogy vonaton tehetős, mondhatnám jómódú emberek utaznak, akik meg tudják fizetni a valóban I. osztályú árat.

Azonkívül a szegedi gyorsvonatokon a büfé légkondicionált, az asztalokat színes abroszokkal takarják le, szagelszívó működik, nagy, süppedős fotelekben ülnek a vendégek, az ablakok

hangszigeteltek; a kerekek durva kattogása finom zakatolássá szelidül. Mindezt ragyogó tisztaság, a tágas WC-hez kis zuhanyzó is kapcsolódik.

Minap hazafelé zötyögve, pardon: ringatózva, a büfékocsiban egy táblára lettem figyelmes. Rajta zöld alapon sárga betűkkel, csupa naggyal:

A HELYSÉGBEN CSAK AZ ÁLTALUNK FORGALMAZOTT ÉTELEK ÉS ITALOK FOGYASZTHATÓK AZ ÜLŐHELYEK FOGYASZTÓ VENDEGEK RÉSZÉRE FENNTARTVA. S a sarokban kisebb betűkkel: AZ ÜZLETVEZETŐ. S lám, jön is hamarost az udvarias, fehér ruhás pincér, hogy mit óhajtanék. A kólát, amit kérek, rögtön hozza, „22 forint lesz” — közli. Fizetek és zsörtölődöm.

A vonat ugyanis nekem kedves járművem, ezért igen nehezen viselem, ha ott engem fölbosszantanak. Ha kifutnék a fülkéből, ha nem hagynak nyugodtan olvasni a büfékocsiban, ha a kalauz a félúri igazolvány mellé a személyimmet is elkéri. Nehezen viselem, mert a magyar vonaton az asztalokon persze nincs abrosz, mint az Orient expresszen, nincs szőnyegpadló, mint az angol kocsikban, de kosz van. Ezért hát nagyon bosszant, ha a pincér első osztályon számláz, hiszen minden, ami körülvesz, harmadosztályú. Kivéve persze az árakat.

Márok Tamás

Tavaszi muzsika

A Dalolónappal zárul

Szegeden ez idő tájt két rendezvénysorozat hangversenyait is meghallgathatják a zenekedvelők. Ezek óta fontos esemény a város életében a *Mai magyar zene hete*. A koncertsorozatot tegnap Vántus István szerzői estjével nyitották, s a Zene-művészeti Főiskola nagyszínházában ma este fél 8-kor kamarahangverseny kezdődik.

Az Éneklő ifjúság Csongrád megyei hangversenyei pedig a múlt héten kezdődtek. Az első koncerten az Egészségügyi Főiskola női kara (vezényelt: Delleyné Halma Piroska) az Ifjú Zenebarátok Kórusa (Erdős János), a Liszt Ferenc Zene-művészeti Főiskola szegedi tagozatának vegyes és női kara (Berényi Bogáta) és a JATE énekkara (Gyüdi Sándor) lépett fel. A május 5-ig tartó s a Dalolónappal záruló rendezvénysorozat következő koncertje ma délután 3 órakor kezdődik a 624-es Sz. Ipari Szakmunkásképző Iskola aulájában. Közreműködik a Rókusi 1. Sz. Általános Iskola énekkara (vezényel Szépkúti Istvánné), a Kicsinyek kórusa (Czakó Jánosné), a Gutenberg Utcai Általános Iskola énekkara (Bali Zsuzsanna), a Dugonics iskola énekkara (Somodiné Makrai Angéla), a Révai iskola énekkara (Szántháné László Erzsébet), a dorozsmai 1. sz. iskola énekkara (Gyuris Imre), a gedői iskola énekkara (Tóth Éva), a Napos úti iskola énekkara (Pávó Ibo-ly), a rókusi II. sz. iskola énekkara (Popovicsné Molnár Andrea), a Jerney János iskola énekkara (Veress Katalin).

Patikamérleg

Somogyi Károlyné felvétele

A rókusi ABC mellett épült új gyógyszerár

Móraváros évtizedeken át mostoha kerület volt. Fejlesztés, gazdagítás helyett a visszafejlesztés, a fosztogatás jutott osztályrészül az ott lakóknak. Talán tudatosan, talán nemtörődomségből, de lassacskán mindent elvettek a tájról, mi egy városrészt joggal megillet. Legutoljára a hentesüzlet, majd a gyógyszerár maradt, mint felszámolandó. Az Úttörő téri gyógyszerár tavalyelőtt zárták be az életveszélyessé nyilvánított magánházban, s egyelőre úgy tűnik, Móraváros évekig patika nélkül marad. A részletekről és más egyéb patikaügyekről kérdeztem Rákos Gyulát, a Csongrád Megyei Gyógyszertári Központ igazgatóját.

— Az életveszélyessé nyilvánított és lebontott Úttörő téri magánház helyén épülő társasházban szeretnénk volna gyógyszerárat kialakítani. Az építőközösség azonban nem léphetünk be, mert ők a kivitelezést házilagosan kívánták megoldani, s mivel nekünk minden szakipari munkáról számla kell — ez a házilagos kivitelezésnél nincs —, így elálltunk eredeti szándékunktól.

— Csak a régi helyén, ebben az épülő társasházban nyílt lehetőség új gyógyszerár kialakítására? — A másik megoldási lehetőség a kisegítő gyógyszerár lett volna. Ez azt jelenti, hogy csak gyógyszer eladására berendezkedett, de gyógyszerkészítésre már nem alkalmas. E célra két helyiséget ajánlottak számunkra: egy pincét, illetve a földhivatal magasföldszintjét. Talán mondani se

kell, egyik sem felelt meg a gyógyszerárakkal szemben támasztott követelményeknek.

— Új patika építése ezután fel sem merült?

— A Korda utcai orvosi rendelő mellett alkalmas helye lenne. Ez a lehetőség is felvetődött, csak hát a városnak nincs pénze újat építeni, legfeljebb annyi, hogy a városrész lakóinak társadalmi munkáját kiegészítse. A gyógyszerári központ álláspontja, hogy amennyiben a város hajlandó körülbelül 110 négyzetméter alapterületű gyógyszerár építeni, akkor mi berendezzük, fizetjük a fenntartási költséget, ami nem kevés, hiszen magában foglalja a helviségbérleti díjat, az energiaköltséget, illetve a gyógyszerári alkalmazottak bérét.

— Márpedig a város Móravároson patikát nem épít, bizonyosság rá az egyik leg-

utóbbi tanácsülés anyagában írott pár sor, miszerint: „A gyógyszerári központ a mintegy 10-15 millió forintot fejlesztési forrást igénylő új gyógyszerár építését nem vállalja, a tanács pedig nem rendelkezik a területen e célra átalakítható épülettel. Megoldást az új rendelethez kapcsolódóan a hozhat, ha egy gyógyszerész esetleg magángyógyszertárt nyit.” Erre várni azonban hiú ábránd, hiszen tudomásom szerint nem tolonganak a magánpatikát nyitni készűlők.

— A megyében mindössze ketten jeleztek ilyen szándékot. Egyikük Szeged-közi közszében, másikuk Makón szeretne nyitni magánpatikát. Szegedről még nem jelentkezett vállalkozó. Az országban is igen kevés — nem haladja meg a tízet — a már működő magángyógyszertárak száma.

— Pedig úgy hírlík, nemcsak gyógyszerész diplomával rendelkező nyithat-vezethet magángyógyszertárt.

— Ez téves információ. A Szociális és Egészségügyi Minisztérium, a Gyógyszerész Kamara és a Gyógyszerészeti Társaság véleménye szerint kizárólag gyógyszerész létesíthet és működtethet magángyógyszertárt. A szakmai követelményeket az Országos Gyógyszerészeti Intézet írja elő, a nyitási engedélyt pedig az illetékes tanács egészségügyi osztálya adhatja meg.

— Térjünk vissza az állami gyógyszerárakhoz és Szegedhez. Nemcsak a Móravárosban, hanem az új Rókuson lakók is hiányolják a gyógyszerárát, jöllehet, azt a bizonyos tehát a rókusiak patikára szánták.

— A gyógyszerár meg is épült. Egy hónappal ezelőtt volt a műszaki átadás. A nyitás — amit május első napjaira terveztünk — azonban késik, mégpedig azért, mert a számítógépeket most szerelik a megye 15 gyógyszerárában, köztük az új rókusiában is. E munkák június elejére befejeződnek, s megnyílhat a város legújabb — Makkosháza és Rókus polgárait kiszolgáló — gyógyszerára.

— Szükség van-e átszervezésre a megfelelő létszámú szakembergárda előteremtése érdekében?

— A 310 négyzetméter alapterületű új gyógyszerár zavartalan működéséhez a nyújtott nyitva tartáshoz öt gyógyszerészre és hat asszisztensre van szükség. Korlevezben értesítjük a szegedi gyógyszerárak munkatársait, felkínálva számukra az új lehetőséget. Előbbiséget élveznek azok, akik ebben a körzetben, a gyógyszerár közelében laknak, gyógyszerári gyakorlatlall rendelkeznek, és itt szeretnének dolgozni. Amennyiben nem lesz elég önként jelentkező, akkor bizonyos átszervezéssel biztosítjuk a kellő létszámot.

(kalocsai)

Holland ösztöndíj a főkapitánynak

A Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság tegnapi, hétfői parancsnoki értekezletén jelentették be: Salgó László főkapitány kilenc hónapra Hollandiába utazik. Tíz-egynéhány magyar jelentkezővel együtt elnyerte a Holland Királyi Akadémia ösztöndíját. A tanulmányúthoz a Belügyminisztériumnak nem sok köze van, legfeljebb annyi, hogy biztosította a főkapitánynak a továbbtanulást (munkajogi feltételeit).

— Ezredes úr, ismertelné a pályázat feltételeit, részleteit?

— A két ország kormányközi megállapodása értelmében fogad az amszterdami egyetem magyar ösztöndíjasokat. Több témakört — egészségügy, menedzserképzés, közigazgatás — hirdettek meg. A pályázatokat a budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem gondozta.

Szigorúan szakmai követelményeket támasztottak a jelöltekkel szemben. Írásbeli és szóbeli vizsgán kérték számon az angol nyelvi, nyelvtani ismereteket, s szempont volt a benyújtott kutatási témákról készült dolgozatok színvonala is. En az önkormányzat, az önkormányzat és a rendőrség kapcsolódási pontjaival, együttműködésének fejlesztési lehetőségeivel foglalkozom.

— Miért fontos egy rendőrtisztnek a tudományos, elméleti munka? Ez ember azt gondolná, különösen a mai közállapotok ismeretében, hogy a jó rendőr igen-csak gyakorlatias.

— Kétségtelen, a végrehajtási oldalon, ahol én is

dolgozom, a gyakorlaton a lényeg. De ha azt mondom, eredményesség, akkor az számomra azt is jelenti, hogy ideje megmozgatni a végrehajtott apparátus szűrkeállományát is. Tudományos munkámmal nagyon is gyakorlatias a célom, s úgy hiszem, elég aktuális: egyre sürgetőbb az önkormányzatok létrehozása, s bár kevés szó esik róla, egy azzal együttműködő, új profilú rendőrségi szervezet létrehozása is. A közeli hónapok leckéje lesz a BM korszerűsítése. Ennek hogyanjáról többféle elképzelés van már szakmai berkekben. A kilenc hónap alatt a magamét szeretném gazdagítani tapasztalatokkal, szakirányú tanulmányokkal. No és, hát fölhatalmazásom van az amszterdami rendőrséggel való kapcsolatfelvételre is.

— Elmondaná, hogyan képzei a korszerű rendőrséget?

— A lehetőségek, feltételek ismeretében mérsékelt önkormányzatpárti vagyok. Mindenképpen szükségesnek tartok egy centrális, egységes bűnügyi szolgálatot, viszont a rendőri munka más elemeit színesíteni lehetne az adott közigazgatási egység sajátosságaihoz illesztve. Nagyon fontos szabályokkal kellene irányítani ezt a közigazgatásra épülő rendőrséget, változtatható, rugalmas struktúrát kellene biztosítani számára. Nem utolsósorban elfogadható munkakörülményeket, munkakörülményeket.

— Az utódlásról csak távolléte idejére gondoskodtak. Ez azt jelenti, hogy tanulmányai befejeztével visszajön Szegedre, a megyei végrehajtott apparátus vezetőjének?

— Semmi okom nincs, hogy ne így tegyek.

Április 2-ától Salgó László ezredes távollétéig a főkapitányi teendők ellátására Tóth Lajos alezredes kapott megbízást, az ő funkcióját pedig Olasz József alezredes tölti be, ugyancsak megbízással.

M. E.

FILMJEGYZET

Kié a „8 Oszkár”?

Az 1985-ben Oscar-díjat nyert, színes amerikai film címe: *Amadeus*. Rendezője a többszörös Oscar-díjas rendező, *Milos Forman*. Nagy sikerű filmjeit többek között a Hair, Száll a kakukk fészke, Tűz van a babám stb. ... korábban láthatta a magyar közönség. Tárnyilagosan ennnyit.

Ha nem tisztelnénk oly nagyon az Oscar-díj minősítést, azt mondhatnánk, *Forman* megköszönheti *Mozartnak* a „8 Oszkár”. Persze egy olyan izgalmas és feszültséggel teli életből is, mint *Mozarté* volt, könnyen lehet csapnivaló filmet csinálni. *Forman* a monumentalitás háttérrel ezt eleve kikészítette, s maga a téma is olyan, hogy az ember már eleve „várandósan” ül a vásznon elé, s itélőképeségét a „8 Oszkár” kissé letaglózta. Mivel a főbb szereplők valahá előnek számítottak, ezért a nézőben kénytelen-kelletlen bizonyos dokumentumképi formálódik *Mozart*ról, s értő ellenfeleiről, *Antonio Salieriről*. A mozi székéből felkelve úgy tűnt, teljes, egész és tiszta ez az alkotás. Azonban az idő múlásával egyre jobban előkerül valamilyen hiányérzet. De mi ez?

Salieri „elbeszélése” nyomán megismerhetjük *Mozart* különös életét, melynek hétköznapijaira a deviancia, alkotásaira a zsenialitás jellemző. És valahol itt a bökkenő. A zseni tökéletesen szabad, felrúgja a hétköznapi formákat, a hagyományokból, szokásokból csak annyit tart meg, amennyi ésszerűen elegendő. Az uralkodóval szemben alázatot mutat, de szabadsága és hite foglaltán soha nem lehet igazán megalázott. És ami mindent elmond *Mozart*ról, az a nevéte, valami olyan éktelen, felszabadult „rohógás”, mely semmi máséhoz nem hasonlítható, mégis *Mozarthoz*. Hétköznapi életéből megismerhetjük a zseni esendőségét, s ennél fogva kiszolgáltatottságát. Alkotásaiban viszont tévedhetetlen; a kottákat egyetlen példányban készíti el, javítás nélkül. Vagyis a film az alkotás folyamából kihagyja az esetlegeséget. Pedig ha belegendőnk, elképzelhetetlen ez a fajta tökéletesség. Vezetőnek ezt szörzálhasogatásnak is, de éppen ez okozott előkerül valamilyen hiányérzet. De mi ez?

ható formáig. Hiszen egy ember életének teljességéhez a hibái is hozzátartoznak. Amíg *Forman* *Mozart* hétköznapi életében megfogalmazta az esendőséget, addig az alkotói esendőséget kihagyta, s így mintha két emberről beszélne. Pedig épp *Mozart* élete jó példa arra, hogy egy ember hazugságok nélkül kifelé és befelé is ugyanazt mondja. Valahogy úgy képzelhetjük el *Forman* „kihagyását”, mintha egy hegymászó aláereszkedne a vulkán kráterében, de talpa sehogy sem érne el a kráter alját. A leereszkedés ugyan megvolt, de a végső célt nem éri el. Pedig így válhatna teljessé a *Mozart*-kép.

Mondhatnánk azt is, hogy egy amerikai sikerfilm az ilyen, meg hogy belső titkolt vágyunk a tökéletesség felé hajlik. Azt is mondhatnánk, hogy *Mozart* *Salieri* szemén át válik láthatóvá és a csodálat mindig túloz, még ha ellenséges is. De abban egyet megegyezhetünk, hogy *Mozart* zsenialitása ritka isteni adomány, de a tökéletesség soha nem az ember képében nyilvánul meg?

Podmaniczky Szilárd